

10 กุมภาพันธ์ 2553

เรียน ผู้จัดการ

ธนาคารสมาชิกศูนย์หักบัญชีอิเล็กทรอนิกส์

ที่ ผรช.(12)ว. ๔8 /2553 เรื่อง ความคืบหน้าการดำเนินการเกี่ยวกับประเด็นกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับระบบ ICAS และการเตรียมการทดสอบ IWT

ตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) ได้พัฒนาระบบการหักบัญชีเช็คด้วยภาพเช็คและการจัดเก็บภาพเช็ค (Imaged Cheque Clearing and Archive System - ICAS) ซึ่งเป็นการนำภาพเช็คมาใช้ในกระบวนการเรียกเก็บเงินและธนาคารผู้ส่งเรียกเก็บเป็นผู้เก็บรักษาเช็คต้นฉบับ นั้น

ธปท. ขอเรียนการดำเนินการเกี่ยวกับประเด็นกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับระบบ ICAS และการเตรียมการทดสอบ IWT ดังนี้

1. ธปท.หารือร่วมกับอดีตคณะกรรมการภายใต้คณะกรรมการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ ได้แก่ คณะอนุกรรมการกำกับดูแลธุรกิจบริการเกี่ยวกับธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ และธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ภาครัฐ คณะอนุกรรมการความมั่นคงปลอดภัย คณะอนุกรรมการมาตรฐาน พัฒนาและวิจัยเกี่ยวกับการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ และคณะกรรมการโครงสร้างพื้นฐานทางกฎหมาย เมื่อวันที่ 26 สิงหาคม 2551 และ 16 กันยายน 2551 ตามลำดับ เพื่อพิจารณาและให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นทางกฎหมาย และแนวทางการพัฒนาระบบ ICAS ให้มีวิธีการสร้างและจัดเก็บภาพเช็คอิเล็กทรอนิกส์ที่มั่นคงปลอดภัยเชื่อถือได้ มีความครบถ้วน และไม่มีการเปลี่ยนแปลงข้อความ สามารถแสดงตัวตนของผู้ส่งเรียกเก็บ รวมทั้งใช้เป็นพยานหลักฐานในกระบวนการพิจารณาตามกฎหมายและสอดคล้องกับพระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2544 (แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2551) และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

2. คณะอนุกรรมการ โครงสร้างพื้นฐานทางกฎหมายได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับประเด็นกฎหมายของระบบ ICAS ตามบันทึกสำนักธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ที่ ทก 0209/532 เรื่อง สรุปความเห็นของคณะอนุกรรมการโครงสร้างพื้นฐานทางกฎหมายต่อปัญหาเกี่ยวกับระบบการหักบัญชีเช็คด้วยภาพเช็คและระบบเก็บภาพเช็ค (Imaged Cheque Clearing and Archive System: ICAS) ลงวันที่ 29 ตุลาคม 2551 ที่แนบมาพร้อมนี้

3. โดยที่ขณะนี้สมาคมธนาคารไทยขอให้ ธปท. เลื่อนกำหนดการใช้งานระบบ ICAS ในวันที่ 19 กุมภาพันธ์ 2553 ออกไปก่อน เนื่องจากมีความเห็นว่าการพิจารณาข้อตกลงร่วมระหว่างธนาคารสมาชิกและการใช้งานระบบ ICAS ยังมีประเด็นกฎหมายอยู่ ดังนั้น ธปท. จึงได้พิจารณาให้มีการจัดตั้งคณะทำงานกฎหมายเกี่ยวกับระบบการหักบัญชีเช็ค ซึ่งประกอบด้วยตัวแทน

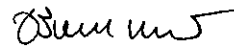
ด้านกฎหมายจากคณะกรรมการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ สมาคมธนาคารไทย สมาคมธนาคารนานาชาติ และคณะทำงานปรับปรุงประสิทธิภาพระบบการหักบัญชีเช็ค 10 ธนาคาร เพื่อพิจารณาประเด็นกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับระบบ ICAS

ทั้งนี้ เมื่อมีความคืบหน้าการพิจารณาประเด็นกฎหมายที่เกี่ยวข้องและเมื่อกำหนดวันที่เริ่มใช้งานระบบ ICAS ได้แล้ว ธปท. จะแจ้งให้ทราบอีกครั้งหนึ่ง

4. ธปท. ขอเรียนเชิญประชุมชี้แจง เรื่องการทดสอบ IWT ของระบบ ICAS ในวันจันทร์ที่ 22 กุมภาพันธ์ 2553 เวลา 13.30 – 16.30 น. ณ ห้องประชุมปิวย อิงภากรณ์ อาคาร 1 ชั้น 4 ธปท. บางขุนพรหม จึงขอให้พิจารณาส่งเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุมในวันและเวลาดังกล่าวจำนวนไม่เกิน 5 ท่าน ทั้งนี้ โปรดแจ้งรายชื่อผู้เข้าร่วมประชุมตามแบบฟอร์มแนบภายในวันศุกร์ที่ 19 กุมภาพันธ์ 2553 ด้วย จักขอบคุณยิ่ง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวจริญญา แก้วมณี)

ผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายระบบการชำระเงิน

ผู้ว่าการ

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
1. บันทึกสำนักธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ที่ ทก 0209/532 ลงวันที่ 29 ตุลาคม 2551 เรื่อง สรุปความเห็นของคณะกรรมการโครงสร้างพื้นฐานทางกฎหมายต่อปัญหาเกี่ยวกับระบบการหักบัญชีเช็คด้วยภาพเช็คและระบบเก็บภาพเช็ค (Imaged Cheque Clearing and Archive System: ICAS)
 2. แบบฟอร์มแจ้งรายชื่อผู้เข้าร่วมประชุม

ฝ่ายระบบการชำระเงิน

โทรศัพท์ 0-2283-5034, 0-2283-6420

โทรสาร 0-2282-7718

ฝ่ายระเบียบการข้าราชการ
รับที่ E๒๐๒๗๓๑.....
วันที่ 30 ต.ค. 2551
เวลา.....น. ผู้รับ.....

ที่ ทก ๐๒๐๙/๕๓๒

สำนักธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์
๘๘/๒ บมจ.ทีไอที อาคาร ๘ ถนนแจ้งวัฒนะ
เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร ๑๐๒๑๐

๒๕ ตุลาคม ๒๕๕๑

เรื่อง สรุปความเห็นของคณะกรรมการโครงสร้างพื้นฐานทางกฎหมายต่อปัญหาเกี่ยวกับระบบการหักบัญชีเช็ค
ด้วยภาพเช็คและระบบเก็บภาพเช็ค (Imaged Cheque Clearing and Archive System : ICAS)

เรียน นายฉิม ตันติยาสวัสดิกุล
ประธานคณะกรรมการกำกับดูแลธุรกิจบริการเกี่ยวกับธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์และธุรกรรม
ทางอิเล็กทรอนิกส์ภาครัฐ

สิ่งที่ส่งมาด้วย บันทึกข้อความ ฝ่ายเลขานุการฯ คณะอนุกรรมการโครงสร้างพื้นฐานทางกฎหมาย
ด่วน ที่ ทก ๐๒๐๑.๗/๗๕๐ ลงวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๕๑

ตามที่คณะอนุกรรมการกำกับดูแลธุรกิจบริการเกี่ยวกับธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์และธุรกรรม
ทางอิเล็กทรอนิกส์ภาครัฐ และคณะอนุกรรมการโครงสร้างพื้นฐานทางกฎหมาย ได้จัดประชุมวาระพิเศษร่วมกัน
ในวันอังคารที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๕๑ ณ ห้องทเวเวงศ์วโรปการ ชั้น ๕ อาคาร ๑ ธนาคารแห่งประเทศไทย และ
คณะอนุกรรมการโครงสร้างพื้นฐานทางกฎหมายได้รับประเด็นปัญหาเกี่ยวกับระบบการหักบัญชีเช็คด้วยภาพเช็ค
และระบบเก็บภาพเช็ค (Imaged Cheque Clearing and Archive System : ICAS) เพื่อพิจารณาในประเด็น
ข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง นั้น

ฝ่ายเลขานุการของคณะอนุกรรมการโครงสร้างพื้นฐานทางกฎหมายได้แจ้งสรุปความเห็นของ
คณะอนุกรรมการโครงสร้างพื้นฐานทางกฎหมายต่อประเด็นปัญหาเกี่ยวกับระบบ ICAS รายละเอียดปรากฏ
ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวลัดดา แจ้งเกษมสุข)

ผู้อำนวยการสำนักธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์
กรรมการและเลขานุการคณะกรรมการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์

สำเนาเรียน นายรณศักดิ์ เรื่องวีรยุทธ อนุกรรมการและเลขานุการคณะกรรมการกำกับ ฯ
โทร. ๐ ๒๕๐๕ ๗๐๒๐
โทรสาร ๐ ๒๕๖๘ ๒๖๑๘

บันทึกข้อความ

เลขที่	๙๖๔
วันที่	๒๗ ตุลาคม ๒๕๕๑
ปี	๒๕๕๑

ส่วนราชการ ฝ่ายเลขานุการฯ คณะอนุกรรมการโครงสร้างพื้นฐานทางกฎหมาย โทร. 0 2505 7326

ที่ ทค 0201.7/ ๗๕๐

วันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๕๑

เรื่อง สรุปความเห็นของคณะอนุกรรมการโครงสร้างพื้นฐานทางกฎหมายต่อปัญหาเกี่ยวกับระบบการหักบัญชีเช็คด้วยภาพเช็คและระบบเก็บภาพเช็ค (Imaged Cheque Clearing and Archive System : ICAS)

เรียน เลขานุการคณะกรรมการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์

ตามที่คณะอนุกรรมการโครงสร้างพื้นฐานทางกฎหมายและคณะอนุกรรมการกำกับดูแลธุรกิจบริการเกี่ยวกับธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์และธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ภาครัฐ ได้จัดประชุมวาระพิเศษร่วมกันเมื่อวันอังคารที่ 16 กันยายน ๒๕๕๑ ณ ห้องทเวงศ์วโรปการ ชั้น 5 อาคาร 1 (สำนักงานใหญ่หลังใหม่) ธนาคารแห่งประเทศไทย คณะอนุกรรมการโครงสร้างพื้นฐานทางกฎหมายได้รับประเด็นปัญหาเกี่ยวกับระบบการหักบัญชีเช็คด้วยภาพเช็คและระบบเก็บภาพเช็ค (Imaged Cheque Clearing and Archive System - ICAS) เพื่อพิจารณาในประเด็นข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง นั้น

ในการนี้ คณะอนุกรรมการโครงสร้างพื้นฐานทางกฎหมาย ได้ประชุมพิจารณาประเด็นปัญหาดังกล่าว เมื่อวันอังคารที่ 30 กันยายน ๒๕๕๑ และวันอังคารที่ 14 ตุลาคม ๒๕๕๑ ณ ห้องประชุม 605 ชั้น 6 สวทช. ถนนพระรามหก กรุงเทพฯ โดยมีความเห็นทางกฎหมายดังปรากฏตามเอกสารที่แนบ และขอนำเสนอไปยังท่านเพื่อดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

(นายสมศักดิ์ สุภจิราวัฒน์)

อนุกรรมการและเลขานุการ

คณะอนุกรรมการโครงสร้างพื้นฐานทางกฎหมาย

สรุปความเห็นของคณะกรรมการโครงสร้างพื้นฐานทางกฎหมาย
ต่อปัญหาเกี่ยวกับระบบการหักบัญชีเช็คด้วยภาพเช็คและระบบเก็บภาพเช็ค
(Imaged Cheque Clearing and Archive System – ICAS)

ตามมติที่ประชุมวาระพิเศษร่วมกันระหว่างคณะกรรมการโครงสร้างพื้นฐานทางกฎหมายและคณะกรรมการกำกับฯ เมื่อวันที่ 16 กันยายน 2551 ณ ห้องเดอะวงศ์ยุโรปการ ชั้น 5 อาคาร 1 (สำนักงานใหญ่หลังใหม่) ธนาคารแห่งประเทศไทย คณะกรรมการโครงสร้างพื้นฐานทางกฎหมายได้รับประเด็นปัญหาเกี่ยวกับระบบการหักบัญชีเช็คด้วยภาพเช็คและระบบเก็บภาพเช็ค (Imaged Cheque Clearing and Archive System – ICAS) มาเพื่อพิจารณาในประเด็นข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง นั้น

ต่อมาคณะกรรมการโครงสร้างพื้นฐานทางกฎหมาย ได้ประชุมพิจารณาประเด็นปัญหาดังกล่าว ในวันที่ 30 กันยายน 2551 ณ ห้องประชุม 605 ชั้น 6 สวทช. ถนนพระรามหก กรุงเทพฯ โดยสามารถสรุปความเห็นทางกฎหมายได้ ดังต่อไปนี้

ประเด็นที่ 1 ผู้ทรงเช็คยื่นตัวเช็คแก่ธนาคารผู้ส่งเรียกเก็บ เพื่อเรียกเก็บเงินจากธนาคารผู้จ่ายเงิน และธนาคารผู้ส่งเรียกเก็บ ได้จัดทำภาพเช็ค (Digital Image) ส่งให้แก่ธนาคารผู้จ่ายเงิน (โดยธนาคารผู้ส่งเรียกเก็บ เก็บต้นฉบับเช็คไว้) เป็นการในระบบ ICAS โดยใช้ภาพเช็คส่งให้แก่ธนาคารผู้จ่ายเงิน ชำระเงินตามภาพเช็ค ได้หรือไม่

ความเห็น : การที่ธนาคารผู้ส่งเรียกเก็บได้แปลงต้นฉบับเช็คเป็นภาพเช็คโดยใช้วิธีการที่เชื่อถือได้ในการรักษาความครบถ้วนของข้อความและส่งให้ธนาคารผู้จ่ายเงิน เป็นการแปลงเช็คที่เป็นกระดาษให้อยู่ในรูปแบบข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ในภายหลังด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ตามความหมายของมาตรา 12/1 แห่ง พ.ร.บ.ธุรกรรมฯ ให้ถือว่าได้มีการนำเสนอเป็นเอกสารต้นฉบับตามกฎหมายแล้ว และเมื่อส่งภาพเช็คให้แก่ธนาคารผู้จ่ายเงินในระบบ ICAS ธนาคารผู้จ่ายเงินก็สามารถชำระเงินตามภาพเช็คได้ เพราะถือว่าได้มีการยื่นเช็คแก่ธนาคารเพื่อให้ใช้เงินตามความหมายในมาตรา 990 แห่ง ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์แล้ว

ประเด็นที่ 2 หากมีการจัดทำข้อตกลงระหว่างธนาคารในการแบ่งความรับผิดชอบระหว่างธนาคารผู้ส่งเรียกเก็บกับธนาคารผู้จ่ายเงิน ในกระบวนการเรียกเก็บเงินที่ใช้ระบบ ICAS จะมีผลผูกพันและใช้บังคับระหว่างธนาคารดังกล่าวได้หรือไม่

ความเห็น : ข้อตกลงระหว่างธนาคารผู้ส่งเรียกเก็บและธนาคารผู้จ่ายเงินในการแบ่งความรับผิดชอบดังกล่าวมีผลผูกพันและใช้บังคับระหว่างธนาคารได้ แต่ไม่มีผลผูกพันและใช้บังคับ โดยผู้ทรงเช็คหรือผู้ออกเช็คเพราะไม่ใช่สัญญาเพื่อประโยชน์บุคคลภายนอก อย่างไรก็ตามเห็นว่าธนาคารแห่งประเทศไทยอาจเป็นผู้ออกหลักเกณฑ์เพื่อให้ธนาคารผู้ส่งเรียกเก็บและธนาคารผู้จ่ายเงินร่วมกันรับผิดชอบ โดยกำหนดเป็นระเบียบของธนาคารแห่งประเทศไทย

ประเด็นที่ 3 การใช้ภาพเช็คเป็นหลักฐานในการดำเนินคดีแทนการใช้ต้นฉบับเช็ค

ความเห็น : สามารถใช้ภาพเช็คเป็นพยานหลักฐานได้ ตามมาตรา 11 ประกอบมาตรา 12/1 แห่ง พ.ร.บ.ธุรกรรมฯ ส่วนภาพเช็คจะถือเป็นสำเนาเอกสารตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งหรือไม่ และมีน้ำหนักมากน้อยเพียงใด ขึ้นอยู่กับความน่าเชื่อถือของลักษณะหรือวิธีการที่ใช้สร้าง เก็บรักษา หรือสื่อสารภาพเชคนั้นอันจะอยู่ในดุลพินิจของศาลที่จะพิจารณา

ส่วนปัญหาในการเก็บต้นฉบับเช็คซึ่งอยู่ที่ธนาคารผู้ส่งเรียกเก็บ กรณีเช็คคืนก็ไม่มีปัญหา แต่กรณีเช็คที่เรียกเก็บสมบูรณ์แล้วจะมีปัญหาว่าจะกำหนดเวลาในการเก็บรักษาต้นฉบับได้นานเพียงใด ถ้าสามารถตกลงกันได้ระหว่างธนาคารผู้จ่ายเงินกับผู้ใช้เช็คก็สามารถทำลายได้ แต่ก็มีปัญหาว่าตามระบบ ICAS นี้ เช็คต้นฉบับจะอยู่ที่ ธนาคารผู้ส่งเรียกเก็บ อาจต้องเผื่อเวลาไว้ให้ ธนาคารผู้ส่งเรียกเก็บ ทำลาย เช่น 30 วัน หรือ 90 วัน เป็นต้น (ซึ่งจำเป็นต้องมีสัญญาให้ธนาคารผู้ส่งเรียกเก็บ ในฐานะตัวแทนของธนาคารผู้จ่ายเงินสามารถทำลายเช็คได้)

ATTN : ทีมพัฒนา 2 ฝ่ายระบบการชำระเงิน

Fax No. 0-2282-7718

ใบแจ้งรายชื่อผู้เข้าร่วมประชุม
การประชุมชี้แจงธนาคารสมาชิก ระบบ ICAS
เรื่อง การทดสอบ IWT

วันจันทร์ที่ 22 กุมภาพันธ์ 2553 เวลา 13.30 – 16.30 น.

ณ ห้องประชุมป๊วย อิงภากรณ์ อาคาร 1 ชั้น 4 ธปท. บางขุนพรหม

ธนาคาร.....

ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่งงาน	โทรศัพท์/โทรสาร
1.		Tel. Fax. E-Mail Address
2.		Tel. Fax. E-Mail Address
3.		Tel. Fax. E-Mail Address
4.		Tel. Fax. E-Mail Address
5.		Tel. Fax. E-Mail Address

กรุณาแจ้งรายชื่อผู้เข้าร่วมประชุมภายในวันศุกร์ที่ 19 กุมภาพันธ์ 2553

ทางโทรสารหมายเลข 0-2282-7718 หรือ E-mail address : ICS@bot.or.th

หากมีข้อสงสัยประการใด โปรดติดต่อ ทีมพัฒนา 2 โทรศัพท์ 0-2283-5034 และ 0-2283-6420